

МЕТОДИС

ВИДАЄТЬСЯ ІЗ СІЧНЯ 2012 РОКУ 1 РАЗ НА МІСЯЦЬ

україна самобутність
методична служба освіти
україна світ прекрасний
власнагідність людини
муза
крила
успіх
ранок
земля
легко
весна
квіти
місто
смак
дякує
зірка
книга
розум

ДЛЯ КЛЮЧОВИХ ЛЮДЕЙ ОСВІТИ

№8 (80),
серпень 2018

РОБОТА З КАДРАМИ

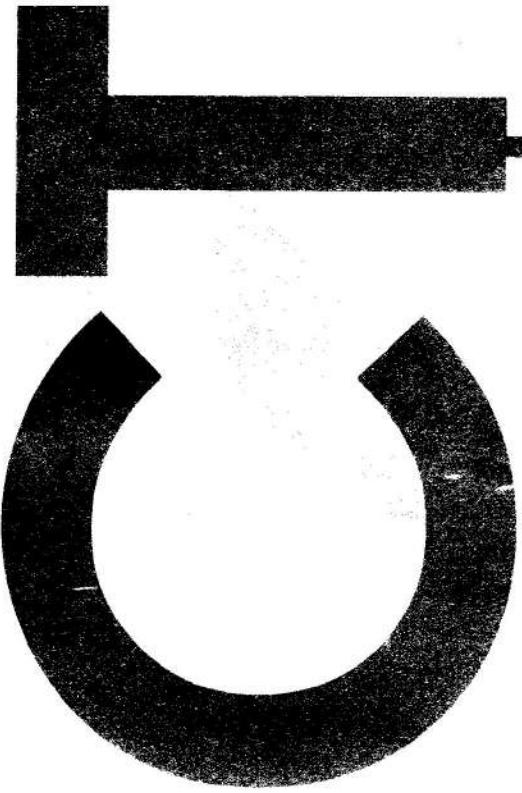
14 ІДЕЙ ПЕДАГОГІКИ СПІВПРАЦІ:

суть, ключові ідеї;
форми та методи

ОФІЦІЙНО

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

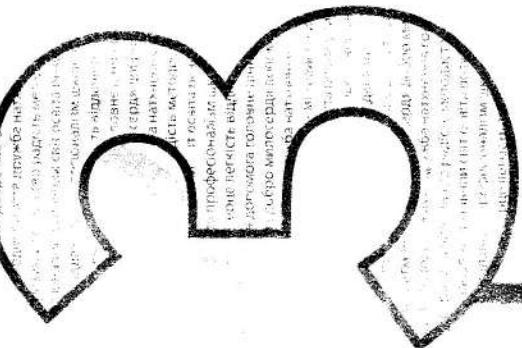
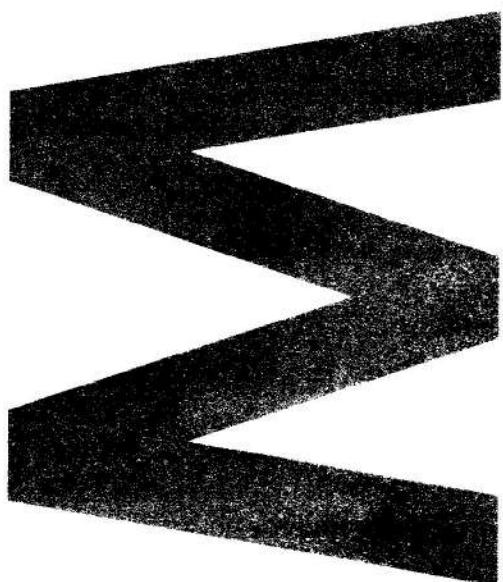
діяльності навчальних закладів
у 2018/19 н. р.

Погляд

**4 ДОРОСЛІШАТИ
РАЗОМ ІЗ ДІТЬМИ**

Виклики, які потребують відповідей

Майстерня методиста

**10 МЕТОДИЧНА
РОБОТА В УМОВАХ
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ**

Нові підходи до організації діяльності

Робота з кадрами

**43 ПРОФЕСІЙНА
КОМПЕТЕНТНІСТЬ**

*Що важливо знати та вміти методисту
закладу позашкільній освіти*

**47 14 ІДЕЙ ПЕДАГОГІКИ
СПІВПРАЦІ:**

суть, ключові ідеї, форми та методи

**54 ВЗАЄМОДІЯ
В НАЦІОНАЛЬНО-
ПАТРІОТИЧНОМУ
ВИХОВАННІ**

*Семінар-практикум для педагогів –
координаторів виховної роботи в освітніх
закладах*

Управління

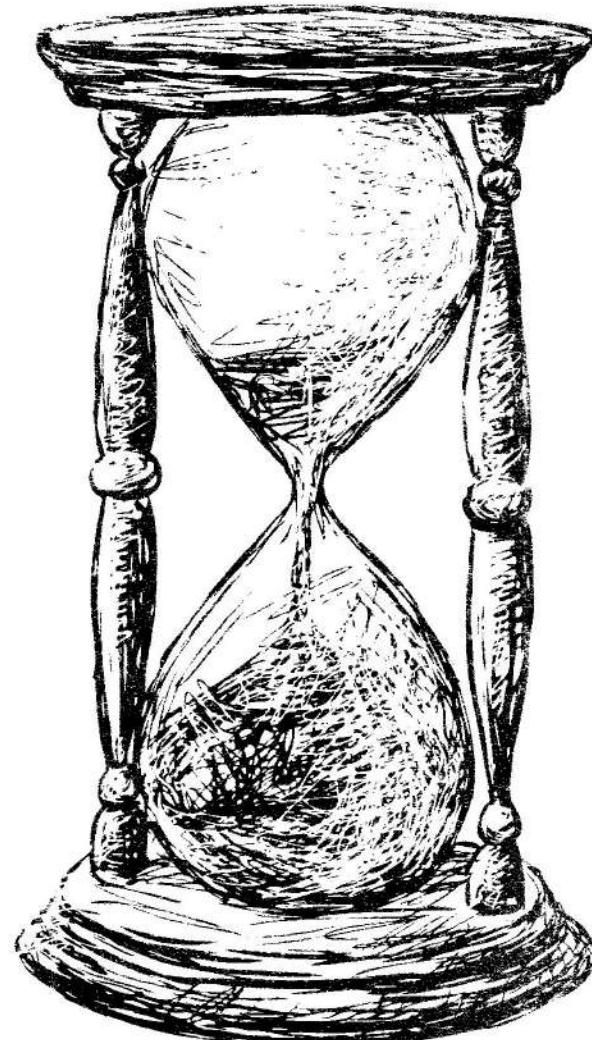
**64 ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІ ЗАХОДИ В ОСВІТНІХ
УСТАНОВАХ**

Найкращі практики впровадження

Офіційно

**70 НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

діяльності навчальних закладів у 2018/19 н. р.

ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІ ЗАХОДИ В ОСВІТНІХ УСТАНОВАХ

Найкращі практики впровадження

Ірина САНКОВСЬКА,
методист НМЦ
дошкільної та
початкової освіти
ІППО Київського
університету ім.
Бориса Грінченка

**Сучасні вітчизняні та міжнародні документи щодо
екологічної освіти та виховання визначають необхідність
формування навичок екологічно доцільної поведінки,
спільніх зі сталим розвитком, «вимагають» від людини
узгоджувати свою діяльність відповідно до законів
природи, долати споживацьке ставлення до неї та свідомо
обмежувати власні потреби.**

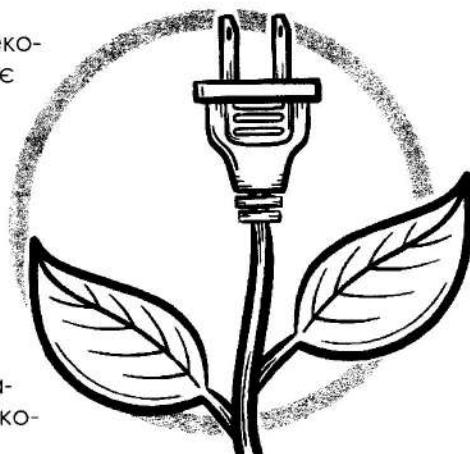
Екологізація освіти

Екологічна освіта охоплює процеси навчання, виховання, розвитку особистості, має спрямовуватися на формування екологічної культури, зокрема культури енергозбереження як складової частини системи національного та громадського виховання всіх верств населення України, екологізацію навчальних дисциплін і програм підготовки, а також на професійну екологічну підготовку через основну екологічну освіту.

Закладу освіти відведено основну та найважливішу роль в екологічній освіті й вихованні учнівської молоді. Мета такої освіти — формувати особистість із новим та екоцентричним типом мислення й свідомості, з високим рівнем екологічної культури.

Ефективним засобом у цьому випадку є екологізація шкільної освіти, яка передбачає охоплення екологічних аспектів, що пов'язані з основним матеріалом, до складу майже всіх навчальних дисциплін. В основі процесу екологізації — дидактичні, психологічні, етичні та методичні принципи.

Зміст шкільної екологічної освіти від початкових до старших класів формують за блочно-модульним принципом, він відображає напрями сучасної екології. Обов'язковими є два **блоки**:

Зображення: freepik.com

- а) екологія як наука про закономірності співіснування та взаємодію організмів із навколошнім середовищем;
- б) екологічні аспекти сучасної цивілізації.

Екологічну освіту в закладі загальної середньої освіти може бути реалізовано за трьома моделями — однопредметною, багатопредметною та змішаною.

Однопредметна модель передбачає екологічну освіту в межах окремого предмета (ґрунтуючись на інтеграції навчального матеріалу та інтегрованих методах і формах навчання).

Багатопредметна модель передбачає максимальну екологізацію змісту предметів як природничого, так і суспільно-гуманітарного циклів.

Змішана модель є найперспективнішою. У ній екологічний зміст подано як поаспектно (у кожному навчальному предметі), так і цілісно (у спеціальних інтегрованих курсах, передбачених кожним етапом навчання).

Ці матеріали підготовлено з метою практичного вирішення педагогами завдань екологічної освіти та формування в учнів культури екологічної поведінки в питаннях збереження довкілля, щадливого природокористування та доцільного енергоспоживання. Їх апробували та методично доповнювали у двох напрямах — вивчення можливостей варіативної та позаурочної складової частини навчального процесу в ЗЗСО та поєднання з варіантами використання в роботі ЗПН.

Позашкільна екологічна освіта та виховання як інтегральна форма «екологізації» навчально-виховного процесу спрямована на забезпечення потреб особистості утворчій самореалізації, поглиблення та розширення шкільного базового рівня екологічної освіти, підготовку до активної професійної та громадської діяльності.

Її здійснюють заклади позашкільної освіти, творчі молодіжні об'єднання за місцем проживання, на підприємствах, недержавні молодіжні й дитячі осередки в позаурочний час, реалізуючи таке завдання, як підтримку юних талантів для формування творчої та наукової еліти в галузі охорони довкілля, стимулювання творчого самовдосконалення дітей та учнівської молоді через проведення олімпіад, конкурсів, фестивалів та інших форм позакласної роботи (додаток на с. 67—69).

У ЗЗСО м. Києва за тематикою енергозбереження проведено роботу, яка охоплювала:

- наповнення НМК «Зелений пакет для дітей»;
- наповнення НМК «Я та енергія»;
- зміст і методичні рекомендації щодо річного шкільного екологічного проекту «Мое довкілля».

Конкурс «Енергоефективна школа»

Робота за цією тематикою в межах ЗПН міста дала змогу двічі приєднатися до другої та третьої хвилі конкурсу «Енергоефективна школа» від компанії «ДТЕК». Діяльність охоплювала проведення занять за тематичним спрямуванням:

- школа екології з енергозбереження для учнів ЗЗСО;
- школа енергозбереження для педагогів-організаторів шкіл району;
- методичні рекомендації для педагогічних працівників щодо проведення заходів у межах конкурсу «Енергоефективна школа».